

Äldreförvaltningen

Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR)

**Protokoll nr 8 fört vid sammanträde för kommunstyrelsens pensionärsråd den 11/10
2016, kl. 10.30-12.20**

Justerat den 13/10 2016

Lars Wettergren
Ordförande

Olle Eriksson

Närvarande:

Ordförande
Vice ordförande

Lars Wettergren (PRO)

-

Ledamöter

Per Hansson (PRO)
Anita Jonsson (PRO)
Eva Jacobsson (PRO)
Olle Eriksson (SPF Seniorerna)
Christina Folke (SPF Seniorerna)
Barbro Ottosson (SKPF)
Kerstin Svenson (SPRF)

Ersättare

Harry Vikner (PRO)
Ulla Wihlman (PRO)
Lena Hedquist (SPF Seniorerna)
Anders Lidbeck (SPF Seniorerna)
Christina Teiner (SPF Seniorerna)
Anders Rehnström (SKPF)
Kerstin Rosenkvist Hedler (SPRF)

Adjungerad

-

Förhinder:

Vice ordföranden Birgitta Borg (SPF Seniorerna) samt ersättarna Donald Monvall (PRO) och Gunnel Färm (PRO).

Tjänstgörande ersättare: Lena Hedquist (SPF Seniorerna) för Birgitta Borg (SPF Seniorerna)

Närvarande tjänstemän:

Direktören Ann-Christine Hansson, avdelningscheferna Annmarie Ståhl, Annelie Svensson och Raili Karlsson samt KPR:s sekreterare Nima Andacheh.

1. a) Besök av Linda Vikman, äldreombudsman

Äldreombudsmannen hälsas välkommen och inleder därefter med att berätta om sitt uppdrag. Hon tar del av rådets synpunkter samt svarar på rådsmedlemmarnas frågor.

1. b) Föredragning av lägesrapport av projektet Tryggt mottagande i hemmet

Projektledaren Lena Carling föredrar lägesrapport av projektet samt svarar på rådets frågor.

2. Genomgång av närvaro

Sekreteraren noterar närvaro.

3. Val av protokolljusterare

Ledamoten Olle Eriksson (SPF Seniorerna) utses att tillsammans med ordföranden Lars Wettergren justera dagens protokoll.

4. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Rådet väljer att godkänna dagordningen med följande tillägg:

- a) Frågan om skrivelse från KPR till trafiknämnden läggs till som en övrig fråga under punkt 10.
- b) Frågan om nytt tillfälle för Ipad-utbildning för KPR läggs till som en ny fråga under punkt 10.
- c) Frågan om det pågår någon förhandling mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting gällande kommunal hemsjukvård läggs till som en övrig fråga under punkt 10.
- d) Frågan om en ny förtroendemanna utbildning för KPR läggs till som en övrig fråga under punkt 10.
- e) Frågan om KPR:s svar på remissen om Motion om våld mot äldre kvinnor, KS dnr 106-737/2016, läggs till som en övrig fråga under punkt 10.
- f) Frågan om vilka från KPR som ska intervjuas inom ett projekt om företagande inom hemtjänstbranschen i Stockholm läggs till som en övrig fråga under punkt 10.
- g) Frågan om i vilka lokaler rådet ska ha sina sammanträden under år 2017 läggs till som en övrig fråga under punkt 10.
- h) Frågan om broddar till äldre personer över 75 år som har fått beslut om hemtjänst och/eller trygghetslarm läggs till som en övrig fråga under punkt 10.
- i) Frågan om det har fattats beslut om instruktion för KPR m.m. läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

j) Frågan om vilka rådsmedlemmar som ska ingå i referensgruppen ”Tryggt mottagande i hemmet” läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

5. Anmälan av protokolljustering KPR 7/2016-09-13

Anmälan läggs till handlingarna.

6. Anmälan av protokolljustering ÄN 7/2016-09-20

Anmälan läggs till handlingarna.

7. Genomgång av ärenden till äldrenämnden den 18 oktober 2016

§7 Remissvar Motion om minskning av de höga sjuktalen inom stadens verksamheter – från Anna König-Jerlmyr m.fl. (M)

Dnr 150-512/2016

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Anna König-Jerlmyr (M), Dennis Wedin (M) och Markus Nordström (M) att kommunfullmäktige ska ge kommunstyrelsen i uppdrag att sätta upp och arbeta mot målet att sjukfrånvaron bland anställda i Stockholms stads verksamheter ska minska med två procentenheter fram till år 2019.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§8 Remissvar om Reviderat program för kvalitetsutveckling

Dnr 150-640/2015

I budget för 2016 har kommunstyrelsen fått i uppdrag att revidera stadens program för kvalitetsutveckling med utgångspunkt från vision 2040. Ett reviderat förslag har tagits fram som nu remitteras till stadens samtliga nämnder och bolag. I ärendet konkretiseras stadens plattform för långsiktigt arbete med kvalitetsutveckling inom alla delar och nivåer av organisationen, genom en integrering av kvalitetsarbetet i budgetprocessen.

KPR tar del av ärendet och påtalar vikten av att det även ska ske samverkan med KPR samt andra berörda organ/organisationer i arbetet med kvalitetsutveckling.

§9 Upphandling av digitala trygghetslarm för Stockholms Trygghetsjour

Dnr 240-613/2016

Äldrenämnden beslutade i maj 2014 att införa digitala trygghetslarm. I samband med detta beslutade äldrenämnden att föreslå hos kommunstyrelsen en utökning av äldrenämndens investeringsram om 22,0 mnkr vilket också beviljades.

Tidigare i mars 2014 beslutade äldrenämnden i enlighet med Regeringens och Sveriges kommuner och Landsting (SKL) överenskommelse om kommunernas eHälsa.

Arbetet med att byta ut analoga trygghetslarm till digitala trygghetslarm har försenats och slutförandet planeras nu till 2017.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§10 Reviderade tillämpningsanvisningar för köhanteringssystem inom äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden

Dnr 350-647/2016

Köhanteringssystemet är ett verktyg för att praktiskt verkställa valfrihetssystemet inom vård- och omsorgsboenden. För att effektivisera köhanteringen utan att inskränka på den enskildes valmöjligheter och rättssäkerhet föreslår förvaltningen vissa justeringar i reglerna för hur den enskilde kan köa till vård- och omsorgsboende.

KPR tar del av ärendet. Rådet förutsätter att de tidsramar vad gäller beslut att acceptera plats samt tidpunkt för inflyttning måste ges en flexibel tillämpning. KPR lägger därutöver ärendet till handlingarna.

§11 Anmälan av kontorsyttrande om remissen av Boverkets föreskrifter för statligt stöd för bostäder för äldre

Dnr 150-657/2016

Regeringen har den 28 juli 2016 beslutat om ett nytt statligt stöd för att stimulera att det byggs bostäder för äldre personer. Boverkets har som ett komplement till förordningen tagit fram föreskrifter som bl.a. preciserar formen för ansökan om stöd.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§12 Anmälan av ekonomisk månadsrapport för äldrenämnden för september 2016

Dnr 122-420/2016

Ärendet utgår.

§15 Anmälan inkommen skrivelse från Gröna Seniorer i Stockholmsregionen (MP)

Dnr 420-718/2016

Gröna Seniorer i Stockholmsregionen (MP) har lämnat remissvar gällande äldreboendeutredningens delrapport maj 2016.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

8. Förvaltningschefens information

– Den 3/11 2016 kommer möte hållas med referensgruppen Förfrågningsunderlag gällande upphandling av hemtjänst.

– Halvdagsseminariet, som ska äga rum den 18/11 på Hantverkargatan, Kristallen, kommer att ha följande program:

a) Lunch

b) Besök av Maria Mannerholm, VD för Micasa

c) En lägesrapport gällande ÄBO

d) Besök av Håkan Andersson, förvaltningschef vid överförmyndarförvaltningen

9. Genomgång av KPR:s balanslista över rådets frågor till förvaltningen

– Rådet konstaterar att samtliga frågor på balanslistan har besvarats och att det således inte återstår några frågor.

10. Övriga frågor

a) Frågan om skrivelse från KPR till trafiknämnden gällande fallolyckors inverkan på äldre läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

– Rådet beslutar att inkomma med skrivelse till trafiknämnden.

b) Frågan om nytt tillfälle för Ipad-utbildning för KPR läggs till som en ny fråga under punkt 10.

– Förvaltningen återkommer senare med tid och plats.

c) Frågan om det pågår någon förhandling mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting gällande kommunal hemsjukvård läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

– Ärendet har behandlats i hälso- och sjukvårdsnämnden, Stockholms läns landsting. Mer information kommer att kunna presenteras först under år 2017.

d) Frågan om en ny förtroendemannautbildning för KPR läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

– Rådet lägger fram ett förslag på intressanta frågor som skulle kunna ingå i utbildningen. Förvaltningen återkommer senare med information m.m.

e) Frågan om KPR:s svar på remissen om Motion om våld mot äldre kvinnor, KS dnr 106-737/2016, läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

– Rådet beslutar att inge sitt remissvar till kommunstyrelsen. För kännedom biläggs även remissvaret till dagens protokoll.

f) Frågan om vilka från KPR som ska intervjuas inom ett projekt om företagande inom hemtjänstbranschen i Stockholm läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

– Ulla Wihlman (PRO) och Anders Lidbeck (SPF Seniorerna) anmäler sitt intresse att bli intervjuade.

g) Frågan om i vilka lokaler rådet ska ha sina sammanträden under år 2017 läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

17 januari – Kristallen, Hantverkargatan 3 D. OBS! Förmöte samt sammanträde äger rum på e.m. mellan 12-16.

14 februari – Annan plats. Meddelas senare.

14 mars – Storfors, Farsta.
18 april – Kristallen, Hantverkargatan 3 D.
16 maj – Kristallen, Hantverkargatan 3 D.
13 juni – Annan plats. Meddelas senare.
12 september – Kristallen, Hantverkargatan 3 D.
17 oktober – Glasbruket, Hantverkargatan 3 D.
14 november – Kristallen, Hantverkargatan 3 D.
7 december – Kristallen, Hantverkargatan 3 D.

h) Frågan om broddar till äldre personer över 75 år som har fått beslut om hemtjänst och/eller trygghetslarm läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

– Broddar delas ut av respektive stadsdelsförvaltning. Förvaltningen får senare återkomma med uppgifter om vilken omfattning kommunens beslut haft.

i) Frågan om det har fattats beslut om instruktion för KPR m.m. läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

– Förvaltningen återkommer med information till KPR så snart kommunstyrelsen har fattat beslut i frågan.

j) Frågan om vilka rådsmedlemmar som ska ingå i referensgruppen ”Tryggt mottagande i hemmet” läggs till som en övrig fråga under punkt 10.

– Lena Hedquist (SPF Seniorerna) och Ulla Wihlman (PRO) anmäler sitt intresse att ingå i referensgruppen.

Vid protokollet

Nima Andacheh
Sekreterare för kommunstyrelsens pensionärsråd

Remiss om ”Motion om våld mot äldre kvinnor”

Remiss från kommunstyrelsen, dnr 106-737/2016

KPR (Kommunstyrelsens Pensionärsråd) beslutar att lämna följande remissvar.

Lars Wettergren
ordförande

Sammanfattning

KPR instämmer i Sofia Modighs (KD) motion om att en handlingsplan behövs för att öka kunskap och kompetens om våld mot äldre hos all personal inom både privat och egen regi. På grund av den komplexa problematiken vill KPR också utöka uppdraget för staden till att, inom ramen för Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, infoga ett särskilt avsnitt angående det våld som kan utövas mot äldre personer.

Inledning

Sofia Modighs (KD) motion om våld mot äldre kvinnor lyfter fram att äldre kvinnor är extra utsatta för våld av olika slag samt att stödinsatserna för denna grupp är otillräckliga. Motionen framhåller vikten av att personal får utbildning inom området för att utveckla ett lyhört förhållningssätt och därmed kunna uppfatta tidiga tecken på att allt inte står rätt till.

I motionen konstateras också att både äldre män och kvinnor inte sällan utsätts för våld av anhöriga och andra personer i den nära omgivningen, såväl i ordinärt som i särskilt boende.

I motionen föreslås därför att äldreförvaltningen ges i uppdrag att göra en handlingsplan för att öka kunskap och kompetens om våld mot äldre i allmänhet och våld mot äldre kvinnor i synnerhet. Förslaget avser samtlig personal inom stadens äldreomsorg, både i privat och i egen regi.

KPR:s synpunkter

KPR instämmer med Sofia Modigh (KD) om att insikten om våld mot äldre behöver öka hos all personal inom både privat och kommunal äldreomsorg.

Området våld mot äldre täcks inte alls av det programförslag som socialförvaltningen tagit fram mot våld i nära relationer. I stadens programförslag förbigås till stor del den komplexa äldreproblematiken som kan bestå av variationer av behov alternativt progression av olika

slags funktionsnedsättningar och/eller utveckling av demenssjukdom. "Äldre" inkluderas istället som en grupp inom andra grupper i programförslaget.

Det finns fortfarande förhållandevis lite forskning inom området våld mot äldre kvinnor. Nationellt centrum för kvinnofrid pekar dock i en nyligen utgiven rapport på att bristande kunskap finns hos personal inom äldreomsorgen angående våld i nära relationer. (NCK, 2016. *Våld mot äldre kvinnor. En forsknings- och kunskapsöversikt.*) I rapporten står bl.a. följande:

"Det är också viktigt att utbildningsinsatser lyfter fram att särskild sårbarhet bland äldre kvinnor kan vara en konsekvens av ojämlikheter och diskriminering och inte nödvändigtvis orsakas av hälsorelaterade faktorer eller funktionsnedsättning. Felaktiga och stereotypa föreställningar, som att äldre kvinnor inte utsätts för våld och särskilt inte sexuellt våld, kan motarbetas genom information och kunskaps-spridning där våldsutsattheten bland äldre kvinnor synliggörs."

KPR anser det vara av stor vikt att lyfta fram området våld mot äldre mer än vad som hittills har gjorts. KPR instämmer därför i Sofia Modighs (KD) motion om att en handlingsplan behövs för att öka kunskap och kompetens om våld mot äldre i allmänhet och mot äldre kvinnor i synnerhet hos all personal inom både privat och egen regi. KPR vill dock utöka uppdraget för staden till att inom ramen för Stockholms stads program infoga ett särskilt avsnitt angående det våld som kan utövas mot äldre personer. Här är äldre-äldre och personer med demenssjukdom särskilt utsatta grupper. Specifik utbildning och kompetens behövs för att hantera den komplexa problematiken.

KPR avser att lämna fördjupade synpunkter i kommande remissvar angående "Förslag till Stockholms stads program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck 2017-2020".